

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/KBO/2016/380

BETREFT: aanrekenen van kosten in een basisschool.

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst: 17 juni 2016

1.2. Verzoeker

[X], ouder.

1.3. Verweerder:

Schoolbestuur: [Y].

School: [Z].

1.4. CZB

Bij brief van 8 juni 2016, aangetekend verstuurd op 15 juni 2016, zendt de verzoeker zijn klacht aan het secretariaat van de Commissie.

Bij aangetekende brief van 20 juni 2016 bezorgt het secretariaat de klacht aan het schoolbestuur en een afschrift van die brief aan de directie van de school (met de klacht als bijlage).

Bij aangetekende brief van 28 juni 2016, bezorgt verwerende partij het verweerschrift (+ 6 bijlagen).

Bij aangetekende brief van 29 juli 2016 wordt het verweer (+ bijlagen) aan verzoeker gezonden en wordt hij voor de zitting van 12 september 2016 uitgenodigd. Bij brief van 28 juli 2016 wordt ook verweerder voor de zitting uitgenodigd.

Op 31 augustus laat verzoeker via e-mail weten aanwezig te zullen zijn.

2. INHOUD van de KLACHT

Verzoeker dient, als vertegenwoordiger van een aantal ouders, klacht in omwille van inbreuken met betrekking tot het aanrekenen van kosten op de maximumfactuur. Verzoeker geeft aan dat de ouders geen enkel bewijs meer krijgen van welke kosten er juist worden aangerekend. Ouders krijgen maandelijks (10x) een overschrijvingsformulier toegestuurd met daarop het bedrag van de totale maximumfactuur / 10. Op aanvraag kregen ouders een gedetailleerd overzicht van de kosten en bleek hieruit dat er kosten werden aangerekend in de

maximumfactuur die uitgesloten werden van de lijst die opgesteld is door het Ministerie van Onderwijs.

Uit zijn toelichting valt af te leiden dat aan de ouders onder meer bedragen gevraagd worden voor knutselgerief voor alle feestdagen (Moederdag, Vaderdag, grootouderfeest, kerstfeest enz.). Verzoeker stelt dat dit kosten zijn die niet mogen worden aangerekend.

Verder worden er volgens verzoeker onnodige kosten aangerekend voor leerlingenvervoer met de schoolbus die volgens hem te pas en te onpas gebruikt wordt voor beperkte afstanden. Dit vervoer bestrijkt hierdoor een grote hap uit het budget van de maximumfactuur. Tevens hekelt hij het verschillende tarief dat leerlingen dienen te betalen voor het leerlingenvervoer: een klas met minder leerlingen betaalt per leerling meer voor dezelfde afstand, dan een leerling in een grotere klas. Verzoeker meent dat dit vervoer bovendien kosteloos kan, indien de school gebruik zou maken van de MOS-pas.

Daarnaast kostte een sportdag voor de ene leerling 6 EUR en voor een andere leerling uit dezelfde klas 7 EUR. Een toneelvoorstelling op school kostte 4 EUR per kind en de school rekende hiervoor 4.5 EUR aan. De Doe-dagen in [U] kostten 6 EUR per leerling en de school rekende 8.5 EUR aan. Verzoeker stelt zich vragen bij het aanrekenen van deze kosten. Ook zo voor het aanrekenen van een turn T-shirt. Verzoeker geeft weer dat dit T-shirt noch door vele ouders besteld, noch aan hen geleverd werd.

Voorgaande opsomming van onregelmatigheden is volgens verzoeker niet exhaustief. Overleg met de schooldirectie omtrent de aangerekende kosten leverde niet de gevraagde rechtzetting en terugbetaling op. De schoolraad werd intussen op de hoogte gesteld van de zaak en volgt deze verder op.

In naam van de ouders, vraagt verzoeker een rechtzetting van de aangerekende kosten voor het schooljaar 2015-2016 en een onmiddellijke terugbetaling van de teveel aangerekende kosten aan elke leerling en niet slechts aan zij die hierom verzoeken. Bijkomend richt verzoeker in zijn klacht een aantal eisen aan de schoolraad met betrekking tot de aangerekende kosten en het toekomstige kostenbeleid van de school.

3. INHOUD van het VERWEER

Verwerende partij geeft aan dat sinds het schooljaar 2013-2014 via maandelijkse facturatie het totale bedrag van de maximumfactuur wordt opgevraagd. In voorkomend geval wordt het teveel betaalde op het einde van het schooljaar terugbezorgd.

Omdat de school het belangrijk vindt geactualiseerd te kunnen inplannen, is het moeilijk vooraf een lijst te bezorgen met activiteiten die jaar na jaar terugkeren. De ouders wordt wel de mogelijkheid geboden om op eenvoudige vraag een gedetailleerd overzicht per kind te bekomen (einde schooljaar). Elke vraag hieromtrent werd steeds correct bezorgd, waarna de betrokken ouders de betaling hebben uitgevoerd.

In tegenstelling tot vorige schooljaren, was de maximumfactuur voor het schooljaar 2015-2016 door de verhoging naar 85 EUR en 45 EUR (ten opzicht van 70 EUR en 25 EUR, 35 EUR of 40 EUR voordien) toereikend.

Verweerder legt uit dat met betrekking tot de verplaatsingskosten, voor elke uitstap verschillende factoren (samenstelling van de groep, aantal begeleiders, afstand, weersomstandigheden, optimaal benutten van de onderwijstijd, uurregeling en bereikbaarheid)

in acht worden genomen om zo te kijken hoe de verplaatsing het best kan gemaakt worden. Naast het financiële plaatje primeert de veiligheid van de kinderen. Klastitularissen worden via het schoolwerkplan op de hoogte gesteld van de bestaande opties: schoolbus, openbaar vervoer m.b.v. MOS-pas of dynamo3, trappen of stappen, extern busvervoer enz. Elke verplaatsingswijze kent beperkingen. Verweerder wijst er bijvoorbeeld op dat de MOS-pas slechts voor maximum 30 personen kan gebruikt worden en dat het voor de school, gelegen in het centrum van [W] niet evident is om vlotte verbindingen te vinden van en naar de uitstaplocatie. Voor een uitstap naar [V] waarnaar verzoeker verwees in zijn klacht, lieten de groepssamenstelling (*in casu* kleuters) en het winterse weer van januari niet toe voor een andere transportmogelijkheid dan de schoolbus te opteren.

Verwerende partij vindt het zeer belangrijk dat de keuze van de verplaatsingswijze tot de pedagogische autonomie van de school blijft behoren.

Voor de schoolbus hanteert de school de tarieven van de scholengroep. Deze prijs wordt samengesteld door een forfaitair startbedrag (30 EUR), aangevuld met de kostprijs per gereden kilometer (2 EUR) en de personeelskost van de chauffeur (15 EUR/begonnen halfuur). Deze tarieven worden gerechtvaardigd door de werkelijke kosten die, zo meent de verweerder, ogenschijnlijk door de ouders worden onderschat. Verwerende partij wijst op de kosten van de aankoop, loon chauffeur, onderhoud, verzekering, keuring, brandstof, enz. De kostprijs van het vervoer wordt vervolgens gedeeld door het aantal gebruikers.

De school vraagt een kleine bijdrage voor het cadeau dat de leerlingen maken voor het (groot)ouderfeest. In de geest van de sociale finaliteit vindt verwerende partij het belangrijk de kinderen aan een zeer laag bedrag een cadeau te kunnen laten afgeven aan de (groot)ouders. Een cadeau is volgens haar niet strikt noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. De kost voor het cadeautje (3 EUR) voor het (groot)ouderfeest wordt op de maximumfactuur aangerekend. Verwerende partij verwijst naar informatie die zij hieromtrent ontving van het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur. Tijdens het schooljaar 2015-2016 werd er geen bijdrage voor eender welk cadeautje voorzien, dit werd dus ook niet opgenomen in de gedetailleerde overzichten die de ouders kregen.

Verwerende partij stelt dat verzoeker ten onrechte stelt dat tevens een kerstgeschenk werd aangerekend.

Het dragen van een T-shirt met het schoollogo tijdens de lessen bewegingsopvoeding is verplicht. Deze T-shirt werd in schooljaar 2014-2015 opgenomen in de maximumfactuur. Op advies van de Commissie Zorgvuldig Bestuur en na advies van de schoolraad wordt de aankoop van deze T-shirts sinds schooljaar 2015-2016 buiten deze maximumfactuur gehouden. Alle ouders die een T-shirt kochten, ontvingen hiervoor een apart factuur (10 EUR). Verwerende partij stelt dat verzoeker ten onrechte veronderstelt dat alle ouders (met of zonder aankoop) de T-shirt in het verleden kregen aangerekend.

De aangerekende kostprijs van een toneelvoorstelling (4.5 EUR i.p.v. 4 EUR) wordt door verwerende partij verklaard door de werkelijke kostprijs van de voorstelling die eveneens BTW en transportkosten omvat. Voor wat betreft de sportdag worden verschillende tarieven per leerjaar gehanteerd. In dit geval zijn dit de tarieven van de gemeente [W]. Verwerende partij stelt dat de Doe-dagen inderdaad, zoals verzoeker weergeeft, 6 EUR kosten aan inkom per leerling. Daarbovenop komt 2.5 EUR per kind aan verplaatsingskosten.

Verweerder geeft aan dat er door verzoeker geen enkele vraag tot contact of overleg aan de schooldirectie gericht werd.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1. Datum en uur: 12 september 2016 (om 13.30 uur).

4.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet- XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter.

Hilde Timmermans, Thijs Streng, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

4.4. Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

- Voor verzoekende partij: [A] en [B] (ouders)
- Voor verwerende partij:
 - [C] (algemeen directeur scholengroep)
 - [D] (directeur)

4.5 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en beslissing.

5. BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1. Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Artikel 27

In de door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

De lijst met materialen die bij gebruik kosteloos ter beschikking dienen gesteld te worden om de eindtermen te realiseren of de ontwikkelingsdoelen na te streven, vormt een bijlage 1 bij dit decreet.

Artikel 27bis

§ 1. Het schoolbestuur kan aan de ouders een bijdrage vragen voor :

1° activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen;

2° verplichte materialen die niet begrepen zitten onder artikel 27 en waarvan de ouders het te besteden bedrag niet zelf kunnen bepalen;

3° meerdaagse extra-muros activiteiten.

§ 2. Voor de berekening van het maximumbedrag van de bijdrage, vermeld in § 1, 1° en 2°, wordt vanaf 1 september 2015 uitgegaan van de volgende basisbedragen per schooljaar:

- voor het kleuteronderwijs: 40 euro;
- voor het lager onderwijs: 80 euro.

Deze basisbedragen zijn per schooljaar aanpasbaar op basis van de gezondheidsindex van de maand maart van hetzelfde kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint volgens de volgende formule:

$Nx = \text{basisbedrag} (Cx/100,60);$

waarbij:

Nx gelijk is aan het geïndexeerde bedrag voor schooljaar $x-y$;

Cx de gezondheidsindex is van de maand maart van hetzelfde kalenderjaar (x) waarin het schooljaar begint;

100,6 de gezondheidsindex is van de maand januari 2014.

Hierbij wordt Nx afgerond naar het hoger gelegen geheel getal dat een veelvoud is van vijf.

§ 3. In afwijking van § 1, 2°, kan het schoolbestuur beslissen om de bijdrage die aan de ouders gevraagd wordt voor verplichte kledij die omwille van een sociale finaliteit aangeboden wordt, niet op te nemen in de maximumfactuur. Deze afwijking is enkel mogelijk mits schriftelijk advies van de schoolraad.

§ 4. Voor de berekening van het maximumbedrag van de bijdrage in § 1, 3°, wordt vanaf 1 januari 2012 uitgegaan van het volgende basisbedrag voor het lager onderwijs : 360 euro.

Dit bedrag is per schooljaar aanpasbaar op basis van de gezondheidsindex van de maand maart van hetzelfde kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint volgens de volgende formule :

$Nx = 360(Cx/107,85);$

waarbij :

Nx gelijk is aan het geïndexeerde bedrag voor schooljaar $x-y$;

Cx de gezondheidsindex is van de maand maart van hetzelfde kalenderjaar (x) waarin het schooljaar begint;

107,85 de gezondheidsindex is van de maand januari 2008.

Hierbij wordt Nx afgerond naar het hoger gelegen geheel getal dat een veelvoud is van vijf.

Voor het kleuteronderwijs mag er geen bijdrage gevraagd worden voor meerdaagse extra-murosactiviteiten.

Artikel 27ter

§1. De kosten die niet vervat zitten in artikel 27bis, §1, zijn niet onderworpen aan de maximumfactuur. Deze kosten worden kenbaar gemaakt in de bijdrageregeling. De gevraagde kostprijs moet steeds in verhouding zijn tot de geleverde prestatie.

§2. Na overleg binnen de schoolraad legt het schoolbestuur de lijst vast van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, zoals bepaald in artikel 27bis en §1 van dit artikel evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Deze bijdragen kunnen niet in één keer aan de ouders gevraagd worden, maar enkel gespreid over minstens drie keer gedurende het schooljaar.

§3. Vragen in verband met de toepassing van de beginselen vermeld in de artikelen 27, 27bis en 27ter en klachten in verband met inbreuken op deze beginselen kunnen door iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur, bedoeld in artikel V.21 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek.

Artikel 37

§ 1. Een schoolbestuur moet, met uitzondering van de ziekenhuisscholen, voor elk van zijn scholen met toepassing van de regelgeving inzake medezeggenschap een schoolreglement

opstellen dat de betrekkingen tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen regelt.

§ 2. Voor het kleuteronderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen:

1° geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse

Gemeenschap en de rechtspersonen die daarvan afhangen;

2° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27ter, § 2.

.....

§ 3. Voor het lager onderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen:

1° het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure zoals vermeld in onderafdeling F van deze afdeling, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen;

2° de procedure volgens dewelke het getuigschrift basisonderwijs wordt toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure vermeld in onderafdeling E van deze afdeling;

3° de bepalingen in verband met onderwijs aan huis en synchroon internetonderwijs;

4° richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen;

5° afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten;

6° geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen die daarvan afhangen;

7° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27ter, § 2;

...

§4. ...

§ 5. Voor materies waarbij ouders een individuele keuze kunnen maken, die door een regelgeving gegarandeerd wordt, kan die individuele keuze niet via het schoolreglement geregeld worden.

Artikel 37bis

§ 1. ...

§ 2. Voorafgaand aan een inschrijving biedt het schoolbestuur schriftelijk of via elektronische drager het pedagogisch project als vermeld in artikel 28, § 1, 2°, en 47, § 1, 1°, en het schoolreglement, vermeld in artikel 37, aan de ouders en de leerling aan en geeft hierbij, indien de ouders dit wensen, toelichting. Indien het schoolbestuur het pedagogisch project of het schoolreglement via elektronische drager ter beschikking stelt, vraagt het de ouders of ze een papieren versie wensen te ontvangen.

De inschrijving wordt genomen na ondertekening voor akkoord van de ouders van dit pedagogisch project en dit schoolreglement.

Bij elke wijziging van het pedagogisch project of het schoolreglement informeert het schoolbestuur de ouders schriftelijk of via elektronische drager over die wijziging en geeft hierbij, indien ouders dit wensen, toelichting. Ouders geven opnieuw schriftelijk akkoord. Ouders die erom verzoeken, ontvangen steeds een papieren versie van het pedagogisch project of het schoolreglement. Indien de ouders zich met de wijziging niet akkoord verklaren, dan wordt aan de inschrijving van het kind een einde gesteld op 31 augustus van het lopende schooljaar.

Een wijziging van het pedagogisch project of schoolreglement kan ten vroegste uitwerking hebben in het daaropvolgende schooljaar tenzij die wijziging het rechtstreekse gevolg is van nieuwe regelgeving.

§3. ...

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

* Omzendbrief BaO/2007/05 van 22 juni 2007 betreffende kostenbeheersing in het basisonderwijs.

5.2. Ontvankelijkheid

Artikel V.28 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek bepaalt dat de klachten bedoeld in artikel V.25 bij aangetekend schrijven bij de Commissie worden ingediend en dat klachten die na verloop van een termijn van zestig kalenderdagen na de vaststelling of de kennisname van de betwiste feiten ingediend worden, onontvankelijk zijn.

Ter zitting geeft de verzoeker aan dat zijn klacht niet enkel betrekking heeft op het schooljaar 2015-2016, maar ook gericht is tegen de aanrekening van kosten tijdens voorgaande schooljaren. Nog daargelaten de vaststelling dat dit niet als dusdanig blijkt uit de tekst van de neergelegde klacht, is de Commissie van oordeel dat het voorgelegde dossier niet toelaat te besluiten dat de verzoeker met betrekking tot de aanrekening van kosten tijdens vroegere schooljaren niet reeds sedert meer dan 60 kalenderdagen over voldoende informatie beschikte om een klacht in te dienen.

De Commissie stelt vast dat de ouders die daarom vroegen, in het najaar 2015 via e-mail door de directie een detail ontvingen van de aangerekende kosten voor het schooljaar 2014-2015.

Uit het dossier blijkt nergens dat daarna door de school, na bijkomende vragen van ouders daaromtrent, nog verder overleg over of een nieuwe beoordeling van de eindfactuur in het vooruitzicht werd gesteld, wat het wachten met het indienen van een klacht zou hebben kunnen verantwoorden. Daarmee gaat de Commissie ervan uit dat de verzoeker na het ontvangen van het gedetailleerde overzicht in het najaar 2015 over alle nuttige informatie beschikte om met betrekking tot het schooljaar 2014-2015 een klacht in te dienen.

Nu in dat verband door de verzoeker niets wordt naar voren gebracht dat tot het tegendeel zou kunnen doen besluiten, meent de Commissie dat ook voor eerdere schooljaren de nuttige beroepstermijn is verstreken.

De klacht van 8 juni 2016, aangetekend verstuurd op 15 juni 2016, is voor wat betreft de afrekening van kosten voor de schooljaren voorafgaand aan het schooljaar 2015-2016, buiten de termijn van 60 dagen ingediend en bijgevolg onontvankelijk.

5.3. Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving, bevoegd is.

5.4. Beslissing

5.4.1. Algemeen.

De kosteloosheid van het basisonderwijs zoals dat in internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs is omschreven, houdt in dat er in het door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde lager onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te bereiken of een ontwikkelingsdoel na te streven. Dat houdt niet in dat aan de ouders nooit geldelijke bijdragen kunnen worden gevraagd.

In aanvulling op het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen de scholen, met het oog op het optimaliseren van het onderwijsaanbod, voor leerlingen onderwijsactiviteiten organiseren die niet noodzakelijk zijn voor het bereiken van de eindtermen en het nastreven van de ontwikkelingsdoelen, zowel binnen als buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Sommige van deze activiteiten kunnen zij voor de leerlingen verplichtend stellen. Voor deze bijkomende activiteiten geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het decreet basisonderwijs voert op dat punt geen kosteloosheid in, maar beoogt een kostenbeperking te realiseren. Het decreet stelt daarom maximumbedragen vast die de school kan vragen voor een aantal activiteiten die niet noodzakelijk zijn om de eindtermen te bereiken of de ontwikkelingsdoelen na te streven.

Daarnaast kunnen ook bijdragen worden gevraagd voor afzonderlijke dienstverlening (zoals maaltijden, middagtoezicht) die niet verplicht gesteld kan worden. Dergelijke bijdragen moeten in een correcte verhouding staan tot de werkelijke kostprijs van de verleende diensten.

De onderwijsregelgeving bepaalt dat de omvang van de bijdrage ter sprake komt via overleg in de schoolraad en dat er afwijkingen zijn voor minder gegoede ouders. De vergelijking tussen te maken kosten en gevraagde bijdragen dient in eerste instantie te gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving alle ouders via het schoolreglement duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de verschillende soorten bijdragen.

5.4.2. Nood aan transparantie in de bijdrageregeling en de afrekening

5.4.2.1. De bijdrageregeling, die in het schoolreglement dient opgenomen te worden, moet om aan de betrachtingen van de decreetgever en de noden van de ouders te voldoen, volledig zijn en zo nauwkeurig als bij de aanvang van het schooljaar mogelijk is. Alle redelijkerwijze te verwachten bijdragen moeten worden vermeld. Een goede regeling zal ook transparant zijn opgesteld. Dat veronderstelt onder meer dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen verplichte en facultatieve bijdragen en de activiteiten die daar onder horen.

De Commissie heeft in het verleden herhaaldelijk gesteld dat ook de facturatie transparant hoort te zijn, zonder daarom voor elk onderdeel tot in het laatste detail gepreciseerd te moeten zijn. Ouders die wat dat betreft vragen hebben, moeten op hun verzoek wel een gedetailleerde verantwoording kunnen ontvangen. De school dient zich zo te organiseren dat de ouders daarvoor ook terecht kunnen en correct en zakelijk geïnformeerd worden.

5.4.2.2. De Commissie stelt vast dat de voorgelegde bijdrageregeling voor het schooljaar 2015-2016, met betrekking tot de verplichte activiteiten waarvan de kost op de scherpe maximumfactuur moet worden aangerekend, beperkt is tot een vermelding van de bedragen van deze maximumfactuur. Het bedrag van de maximumfactuur blijkt via maandelijkse facturatie te worden opgevraagd in 10 gelijke schijven. Een volledige lijst van onkosten per klas kan door de ouders op het einde van het schooljaar worden opgevraagd.

De Commissie is van oordeel dat een regeling die, behoudens bij een uitdrukkelijk verzoek daaromtrent, aan de ouders noch via de bijdrageregeling noch via de facturatie enige precisering biedt over welke activiteiten tegen welke (te verwachten) kost door de school op de scherpe maximumfactuur worden aangerekend, een gebrek aan transparantie vertoont. Voorzover als nodig, wijst de Commissie erop dat de vastgelegde bedragen van de maximumfactuur slechts grensbedragen zijn: een school moet het volledige bedrag niet gebruiken. Om ouders bij het begin van het schooljaar op een zinvolle wijze te informeren

omtrent de te verwachten kosten voor verplichte activiteiten, is voor de Commissie dan ook meer vereist dan een louter meedelen van het bedrag van de maximumfactuur. Daarmee heeft men als ouder hoegenaamd geen nauwkeurig zicht op de effectieve kosten die de school concreet voor zijn kind zal doorrekenen.

Een transparante facturatie moet toelaten dat ouders, ook zonder eigen initiatief, zicht hebben op de activiteiten en hun respectieve kost die tegenover de gevraagde bedragen in het kader van de maximumfactuur staan. Aansluitend bij eerdere uitspraken daaromtrent, acht de Commissie het aanvaardbaar dat voorschotten op de maximumfactuur worden gevraagd, mits de besteding daarvan door de ouders kan worden opgevolgd (zie CZB/V/KBO/2008/222; CZB/KL/KBO/2008/225). Dit houdt voor de Commissie in dat de school uiterlijk op het moment van de jaarafrekening de ouders spontaan een overzicht biedt van de activiteiten die door de maximumfactuur gedekt zijn. Op het einde van het schooljaar wordt in voorkomend geval het deel van het voorschot dat niet werd opgebruikt aan de ouders terugbetaald.

5.4.2.3. De Commissie neemt akte van het engagement van de school om met ingang van het huidige schooljaar 2016-2017 de ouders meer gedetailleerde informatie te bezorgen. Zo wordt nu een bijdrageregeling voorgelegd die per klas een overzicht bevat van de activiteiten, met een raming van de te verwachten kost, binnen de maximumfactuur. Daarnaast zullen de verplichte activiteiten per maand gefactureerd worden in plaats van de opvraging van een vaste schijf van het bedrag van de maximumfactuur. Daarmee doet de school naar het oordeel van de Commissie ernstige inspanningen om tegemoet te komen aan de terechte verzuchtingen van de ouders. De Commissie roept de school op blijvend aandacht te besteden aan de nodige transparantie in haar kostenbeleid. Een uitgediept overleg binnen de schoolraad daaromtrent kan volgens de Commissie veel vragen voorkomen.

5.4.3. Kosten ten laste van de school

Verzoeker stelt dat door de school ten onrechte een bedrag wordt aangerekend voor het knutselmateriaal waarmee de cadeautjes voor een aantal feestdagen door de kinderen worden gemaakt. Dergelijk knutselmateriaal behoort tot de lijst van materialen die nodig zijn om de eindtermen te bereiken en de ontwikkelingsdoelen na te streven en die een basisschool gratis ter beschikking moet stellen van de leerlingen.

De Commissie stelt echter vast dat voor het maken van geschenken door de school tijdens het schooljaar 2015-2016 geen effectieve kost werd aangerekend. De klacht is op dat punt dan ook zonder voorwerp.

5.4.4. Effectief gemaakte kosten

Door de school gevraagde bijdragen moeten steeds het kenmerk behouden van een kostprijs, wat enerzijds veronderstelt dat het gaat om door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds dat het goederen of diensten betreft die de betrokken leerling effectief heeft ontvangen.

Verzoeker betwist de gevraagde bijdrage voor het busvervoer, een aantal uitstappen en de T-shirts met schoollogo.

Waar verzoeker zich vragen stelt bij de keuze van de school om bij een aantal uitstappen het vervoer per schoolbus te organiseren, wijst de Commissie er in de eerste plaats op dat

beslissingen daaromtrent tot de beleidsvrijheid van het schoolbestuur behoren. In haar verweer toont het bestuur aan op grond van welke criteria zij deze keuzes maakt. In antwoord op de stelling van verzoeker dat het vervoer per schoolbus erg duur is, schetst verwerende partij hoe de tarieven op het niveau van de scholengroep worden vastgesteld. In acht genomen de verscheidenheid aan kosten die verbonden zijn aan de organisatie van vervoer met een eigen bussenpark, is de Commissie zich bewust van de moeilijkheid om bij vragen daaromtrent ouders een kostenberekening tot in het kleinste detail te kunnen aanbieden. De Commissie meent dat de ouders in die omstandigheden een redelijke verantwoording werd gegeven en dat de school geen tarieven hanteert die de redelijkheid te buiten gaan. Voor de Commissie kan niet gesteld worden dat de gevraagde bijdragen niet in verhouding staan tot de door de school gemaakte kosten.

Voor wat de gevraagde bijdragen voor de toneelvoorstelling en de sportdagen betreft, legt de verwerende partij facturen voor die aantonen dat de gevraagde bijdragen overeenkomen met de door de school effectief gemaakte kosten. Met betrekking tot de doe-dagen heeft de school verduidelijkt dat de gevraagde bijdrage zowel de deelname als het vervoer omvat. Verzoeker stelt dan ook ten onrechte dat hem door de school voor deze activiteiten teveel wordt aangerekend.

Tot slot stelt verwerende partij dat de T-shirts met schoollogo, waarvan de aangerekende prijs niet wordt betwist, met ingang van het schooljaar 2015-2016 uit de maximumfactuur werden gehaald en dat enkel ouders die een T-shirt bestelden deze apart kregen aangerekend. Verwerende partij legt in dat verband een aantal klaslijsten voor. Nu verzoeker niet lijkt te betwisten dat tijdens het schooljaar 2015-2016 geen T-shirt werd aangerekend aan wie deze niet bestelde, is de klacht ook op dit punt ongegrond.

5.4.5. De Commissie komt tot de volgende beslissing:

Het aanrekenen van het bedrag van de maximumfactuur zonder de ouders via de bijdrageregeling noch via de facturatie enige precisering te bieden over welke activiteiten tegen welke kost door de school op deze maximumfactuur worden aangerekend, is voor de Commissie omwille van een gebrek aan transparantie ontoelaatbaar.

De Commissie heeft vastgesteld dat de school ondertussen reeds inspanningen heeft gedaan om haar beleid op dit punt aan te passen. Verder neemt de Commissie ook akte van het engagement van de school om vanaf het schooljaar 2016-2017 de nodige bijkomende inspanningen te leveren om te zorgen voor het transparant en informatief karakter van zowel de bijdrageregeling als de facturatie.

De school toont met betrekking tot de betwiste bijdragen op voldoende gedetailleerde wijze aan dat de gevraagde bijdragen overeenstemmen met effectief door de school gemaakte kosten.

De klacht wordt als gedeeltelijk gegrond beoordeeld.

5.5. Sanctieregeling

Artikel V.25, 2e lid van het decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek van 13 juli 2001 bepaalt dat de Commissie, wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan beslissen om een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen van de betrokken school op te leggen.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

De Commissie gaat ervan uit dat de verwerende partij de aanbevelingen van de Commissie zal opvolgen en ziet dan ook geen aanleiding tot het opleggen van een sanctie.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 12 september 2016

Frederik Stevens
Waarnemend Secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter